

Joona Aalto

Vartijoiden työturvallisuuden kehittäminen teollisuusalueella

Opinnäytetyö

Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto

Tradenomikoulutus, turvallisuusala

2024

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Tradenomi (AMK), turvallisuusala
Tekijä/Tekijät	Joona Aalto
Työn nimi	Vartijoiden työturvallisuuden kehittäminen teollisuusalueella
Toimeksiantaja	Securitas Oy
Vuosi	2024
Sivut	33 sivua, liitteitä 1 sivua
Työn ohjaaja(t)	Jyrki Haapala

TIIVISTELMÄ

Tässä opinnäytetyössä käsitellään teollisuusalueella työskentelevien vartioiden työturvallisuutta, työturvallisuuden nykytilaa ja mahdollisia kehittämiskohteita, joilla voidaan parantaa vartioiden työturvallisuutta.

Tämä opinnäytetyö voidaan määrittää laadulliseksi tutkielmaksi, joka avaa työturvallisuuden monimuotoisia ulottuvuuksia. Opinnäytetyössä haastateltiin alueella työskenteleviä vartioita, jotta saadaan havaintoja työturvallisuuden parantamiseksi. Vartijoita haastatteleamalla pyrittiin ymmärtämään työntekijöiden omia kokemuksia ja näkemyksiä. Tällaisilla keinoilla pyrittiin syventymään työympäristön toimintatapoihin ja erilaisiin haasteisiin kuten turvallisuuskulttuuriin ja johtamistapoihin. Keskeisessä roolissa ovat vartijoiden haastattelut, koska ne tarjoavat ainutlaatuisen näkökulman työntekijöiden arkipäivän kokemuksiin. Kyseinen lähestymistapa mahdollistaa aiheen tutkimisen monipuolisesti ja auttaa hahmottamaan miten erilaiset tekijät vaikuttavat vartijoiden työturvallisuuteen teollisuusalueella.

Opinnäytetyön lopputuloksena syntyi käsitys siitä, millainen on vartioiden työturvallisuus teollisuusalueella tällä hetkellä. Lisäksi syntyi kehittämissuhteita, joilla voitaisiin ylläpitää ja edistää alueella työskentelevien vartioiden työturvallisuutta. Opinnäytetyön tutkimustuloksista isoimpina ongelmina nousi esiin teollisuusalueella työskentelevien vartijoiden yksintyöskentelyyn liittyvät riskit ja vaarat.

Opinnäytetyön aikana vartioiden vahva aluetuntemus korostui erityisen hyvin. Koska teollisuusalue on suuri ja monipuolinen, hyvä aluetuntemus auttaa edistämään vartijoiden työturvallisuutta huomattavasti.

Asiasanat: työturvallisuus, riskienhallinta, työturvallisuuslaki

Degree title	Bachelor of Business Administration, Safety and Security
Author (authors)	Joona Aalto
Thesis title	Developing the occupational safety of security guards in an industrial area
Commissioned by	Securitas Oy
Time	2024
Pages	33 pages, 1 pages of appendices
Supervisor	Jyrki Haapala

ABSTRACT

This thesis deals with the occupational safety of the guards working in the industrial area, the current state of occupational safety, and possible development targets that can be used to improve the occupational safety of the guards.

This thesis can be defined as a qualitative thesis that opens the diverse dimensions of occupational safety. To make observations for improving occupational safety a group of security guards working in the area were interviewed. The purpose of interviewing the guards was to understand the experiences and views of the workers themselves and to learn about the various challenges on the field. Interviews with security guards play a key role because they provide a unique perspective on the everyday experiences of employees. This approach makes it possible to study the subject in a diverse manner and helps to understand how different factors affect the work safety of security guards in an industrial area.

The result of the thesis was a better understanding of the occupational safety of security guards in an industrial area. In addition, this study helped create development proposals for improving the occupational safety of the security guards working in the area. The study also shed light on the risks and dangers associated with working alone as security guards in the area.

During the thesis, the strong knowledge of the security guards about the industrial area was highlighted especially well. Due to the large size of the industrial area, good knowledge of the area helps to promote the occupational safety of security guards considerably.

Keywords: occupational safety, risk management, occupational safety and health act

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	TYÖTURVALLISUUS	7
2.1	Riskienhallinta.....	9
2.2	Vartijoiden työturvallisuutta koskeva lainsäädäntö.....	12
2.3	Työturvallisuuslaki	12
2.4	Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista	18
2.5	Pelastuslaki	19
3	TOIMEKSIANTAJA.....	21
4	TUTKIMUSMENETELMÄ JA TUTKIMUSAINEISTO	22
4.1	Laadullinen tutkielma.....	22
4.2	Havainnointi.....	23
4.3	Tapaustutkimus	24
4.4	Haastattelut	25
5	TUTKIMUSTULOKSET	27
6	KEHITYSEHDOTUKSET.....	29
7	LOPUKSI	30
	LÄHTEET.....	32

LIITTEET

Liite 1. Haastattelupohja

1 JOHDANTO

Kaikilla työntekijöillä on oikeus turvalliseen työpäivään. Työturvallisuuskeskuksen (s.a.) mukaan turvallisuuden edistäminen työpaikalla on järjestelmällistä toimintaa, jossa huomioidaan työvälineet, työympäristö, työmenetelmät, organisaation toiminta ja työtavat. Jokaisella on velvollisuus tehdä työnsä turvallisesti, varovaisuutta ja huolellisuutta noudattaen sekä ilmoittaa työpaikalla havaitsemistaan vaara- ja haittatekijöistä työnantajalle ja työsuojeluvaltuutetulle.

Opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia teollisuusalueella työskentelevien vartijoiden työturvallisuutta. Teollisuusalueella työskentelevien vartijoiden työturvallisuuden tutkiminen on tärkeää, koska heidän työympäristönsä on hyvin erityinen ja haastava. Jotta vartijat pystyvät työssään huolehtimaan alueen, yritysten ja niiden henkilökunnan työturvallisuudesta, on heidän työturvallisuutensa kiinnitettävä erityistä huomiota. Vartijoiden työturvallisuutta tutkimalla, voidaan tunnistaa mahdollisia riskejä ja puutteita, mikä auttaa parantamaan työturvallisuutta ja ehkäisemään tapaturmia.

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Securitas Oy. Securitas Oy vastaa opinnäytetyössä käsiteltävän teollisuusalueen vartioinnista. Teollisuusalueen nimi jätetään työssä mainitsematta, jotta kohteen turvallisuutta ei vaarannettaisi. Kyseinen teollisuusalue on suuri ja sen sisällä työskentelee useita eri yrityksiä. Alueella työskentelee päivittäin noin 100–200 henkilöä, mutta työntekijöiden määrä saattaa moninkertaistua, kun alueella tehdään huoltotöitä.

Työn kannalta on olennaista mainita vartijoiden määrä eri kellonaikoina sekä puhua missä ja milloin vartijat työskentelevät. Näitä tietoja voisi olla mahdollista käyttää hyödyksi esimerkiksi silloin, jos joku henkilö pyrkisi alueelle luvatta. Tämä on yksi esimerkki siitä, miksi teollisuusalueen nimi jätetään mainitsematta.

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä on laadullinen tutkielma, havainnointi, tapaustutkimus ja haastattelut. Laadullinen tutkielma syventyy työturvallisuuden eri ulottuvuuksiin, kuten työntekijöiden omiin kokemuksiin ja näkemyksiin.

Havainnointi ja opinnäytetyön tekijän omat kokemukset vartijan työstä kyseisellä teollisuusalueella tarjoavat opinnäytetyön sisältöön käytännön näkökulmia. Tapaustutkimuksen avulla saadaan mahdollisuus tarkastella aihetta monipuolisesti. Haastatteluiden myötä saadaan selville vartijoiden omia ajatuksia, kokemuksia ja havaintoja.

Opinnäytetyön keskeisiä tietolähteitä ovat työturvallisuuteen ja riskienhallintaan liittyvät kotimaiset julkaisut, lait ja alueella työskenteleviltä henkilöiltä saadut tiedot. Olen itse työskennellyt alueella useamman vuoden ajan vartijana, joten tulen käyttämään opinnäytetyössä myös kohdekohtaista tuntemustani hyödyksi.

Selkeä ja johdonmukainen opinnäytetyön rakenne auttaa lukijaa perehtymään tutkielmaan loogisessa ja jäsennellyssä järjestyksessä. Johdantoluvussa esitellään opinnäytetyön aihe ja tarkoitus. Työturvallisuuteen liittyvässä osiossa käydään läpi riskienhallintaa ja vartijoiden työturvallisuuteen koskevaa lainsäädäntöä ja säädöksiä.

2 TYÖTURVALLISUUS

Luvussa kaksi käydään läpi työturvallisuutta ja sitä ohjaavia tekijöitä. Työterveyslaitoksen mukaan turvallinen työpaikka merkitsee enemmän kuin vain fyysisistä turvallisuutta. Se tarkoittaa, että jokainen työntekijä voi tuntea olonsa turvalliseksi ja suojatuksi sekä fyysisesti että henkisesti työpaikalla. Turvallisuus luo pohjan, jolla työntekijät voivat keskittyä tehtäviinsä tehokkaasti ja luottavaisesti. Sen tulisi olla osa työpaikan kulttuuria, jossa työntekijöiden hyvinvointi ja turvallisuus ovat etusijalla. Tämä auttaa myös luomaan positiivisen ja kannustavan työilmapiirin, jossa työntekijät voivat kehittyä ja saavuttaa parhaan mahdollisen suorituskykynsä. (Työterveyslaitos s.a.)

Käsitteenä työturvallisuus sisältää monia eri osa-alueita ja näkökulmia. Nämä kaikki ovat tärkeitä työntekijöiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden varmistamiseksi. Fyysinen ja psyykinen turvallisuus ovat suuressa roolissa, kun puhutaan työntekijöiden työturvallisuudesta. Fyysinen turvallisuus pitää sisällään mahdolliset fyysiset riskit ja vaarat työpaikalla. Näihin kuuluvat tapaturmat, loukkaantumiset, kemialliset altistumiset, paloriskit ja työergonomiaan liittyvät

haitat. Työntekijöiden hyvinvoinnin ja mielenterveyden varmistaminen on puolestaan olennainen osa psyykkistä turvallisuutta. Stressin hallinta, työpaikkakiusaamisen ehkäisy sekä riittävän ja oikea-aikaisen tuen tarjoaminen ovat esimerkkejä psyykkisestä turvallisuudesta.

Hyvä turvallisuuskulttuuri edistää avointa vuorovaikutusta ja yhteistyötä kaikkien työntekijöiden kesken sekä riskien tunnistamista. Turvallisuuskulttuuri ylläpitää ja edistää työympäristöä, jossa työntekijöillä on matala kynnyks tuoda esiin kokemiaan ja havaitsemiaan huolenaiheitaan. Työntekijällä tulee olla mahdollisuus osallistua aktiivisesti turvallisuuteen liittyviin päätöksiin. Työnantajan on varmistettava, että kaikki työntekijät noudattavat turvallisuussääntöjä ja -määräyksiä. Työnantajan tulee huolehtia ja valvoa, että työntekijät noudattavat työssään heille määriteltyjä sääntöjä ja määräyksiä.

Työntekijöille annettava perehdytys ja koulutus ovat tärkeitä työturvallisuuden edistämiseksi. Perehdytyksessä ja koulutuksessa läpikäytäviä teemoja ovat esimerkiksi riskien tunnistaminen, ensiapu ja työssä käytettävien laitteiden turvallinen käyttö. Työpaikalla tulee jatkuvasti tunnistaa ja arvioida mahdollisia riskejä. Riskeihin tulee tarvittaessa puuttua niiden poistamiseksi tai vähentämiseksi. Tällaiset toimenpiteet voivat liittyä esimerkiksi laitteiden huoltoon ja ylläpitoon tai turvallisten toimintatapojen kehittämiseen.

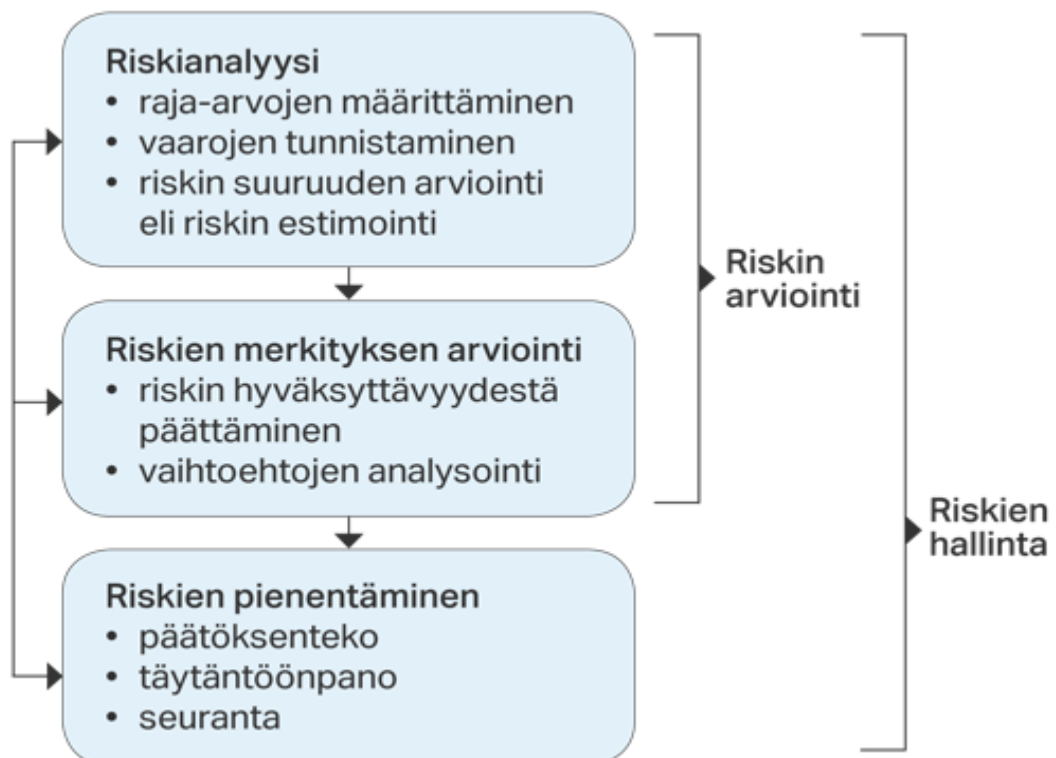
Työterveyslaitoksen (s.a.) mukaan työturvallisuuden jatkuva kehittäminen tarkoittaa asioiden huomiointia ennakoivasti, ei vain silloin, kun jotain ikävää on jo tapahtunut. Työturvallisuutta koskevien riskien ennakointi onnistuu esimerkiksi riskien hallinnalla.

Työturvallisuuden ylläpitäminen ja edistäminen luo organisaatiolle paremmat mahdollisuudet menestyä. Työntekijöiden turvallinen työympäristö vähentää tapaturmia ja sairauspoissaoloja, mikä osaltaan lisää myös työn tuottavuutta ja tehokkuutta. Kun työntekijät työskentelevät terveisinä ja turvallisissa työolosuhteissa, he ovat usein motivoituneempia ja sitoutuneempia työhönsä. Työturvallisuudesta huolehtiminen voi vähentää tapaturmia; samalla esimerkiksi vakuutusmaksut ja muut kustannukset voivat pienentyä.

Turvallinen työympäristö voi parantaa organisaation mainetta yrityksen ulkopuolisille ihmisille. Työturvallisuuteen ja työntekijöiden hyvinvointiin panostava yritys voi näyttäytyä vastuulliselta ja välittävältä. Työturvallisuuteen sitoutunut organisaatio voi houkutella luokseen uusia asiakkaita ja työntekijöitä. Työturvallisuuden huomiota kiinnittävä yritys osoittaa työntekijöiden työturvallisuuden olevan olennainen osa heidän toimintakulttuuriaan ja arvojaan. Työturvallisuuden ollessa riittävällä tasolla, työntekijöillä on parempi mahdollisuus parantaa suorituskyykyään työtehtävissään.

2.1 Riskienhallinta

Riskienhallinta on prosessi, jossa pyritään tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan potentiaalisia riskejä ja uhkia organisaation toiminnassa ja projekteissa. Tavoitteena on minimoida riskien vaikutukset ja varmistaa organisaation tavoitteiden saavuttaminen turvallisesti ja suunnitellusti. (Sanastokeskus TSK ry 2017, 50.) Kuva 1 havainnollistaa riskienhallinnan kolme eri vaihetta, joista koostuu riskienhallinta:

Kuva 1. Riskienhallinnan osa-alueet (työsuojeluhallinto)

Riskienhallintaprosessi aloitetaan tunnistamalla riskejä työympäristössä. Riskien tunnistaminen on keskeinen vaihe riskienhallintaprosessissa, koska sen

ansioista mahdolliset riskit voidaan havaita ennen kuin ne aiheuttavat vahinkoa tai vaaraa työntekijöiden terveydelle tai turvallisuudelle. Tämän jälkeen arvioidaan riskit, minkä tavoitteena on selvittää riskien merkitys ja mahdollinen vaikutus työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen. Riskiarvioinnin avulla voidaan tunnistaa, mitkä riskit ovat suurimpia ja vaativat välittömiä toimenpiteitä niiden poistamiseksi tai vähentämiseksi.

Prosessin seuraava vaihe on riskien hallinta, jolla pyritään estämään, poistamaan tai vähentämään havaittuja ja tunnistettuja riskejä. Tähän vaiheeseen sisältyy erilaisten toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus, joilla pyritään tekemään työolosuhteet turvallisemmiksi. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi työtapojen muutokset, suojavarusteiden käytön tai automaatiotekniikan lisääminen.

Kuvassa 2 esitellään eräs tapa arvioida riskejä niiden esiintymistodennäköisyyden ja seurausten vakavuuden perusteella. Taulukko auttaa yritystä tunnistamaan ja hallitsemaan riskejä.

Vaikuttavuus/ todennäköisyys	1 Ei vaikutusta	2 Vähäinen vaikutus	3 Selkeä vaikutus	4 Vakava vaikutus	5 Erittäin vakava vaikutus
1 Hyvin epätodennäköinen	1 Mitätön	2 Mitätön	3 Pieni	4 Pieni	5 Kohtalainen
2 Epätodennäköinen	1 Mitätön	4 Pieni	6 Kohtalainen	8 Kohtalainen	10 Kohtalainen
3 Todennäköinen	3 Pieni	6 Kohtalainen	9 Kohtalainen	12 Merkittävä	15 Merkittävä
4 Todennäköinen	4 Pieni	8 Kohtalainen	12 Merkittävä	16 Merkittävä	20 Kriittinen
5 Hyvin todennäköinen	5 Kohtalainen	10 Kohtalainen	15 Merkittävä	20 Kriittinen	25 Kriittinen

Kuva 2. Riskienarviointiasteikko (Arter)

Yläpuolella oleva riskienarviointitaulukko on asteikoiltaan 1–5. Riskienhallintataulukko asteikko on työkalu, jonka avulla voidaan hallita riskejä ja arvioida nii-

den seuraamuksia. Riskin suuruus saadaan selville kertomalla riskin vaikuttavuus riskin todennäköisyydellä. Mitä suurempi luku tulee riskille, niin sitä vakavammasta riskistä on kyse. Esimerkiksi todennäköinen riski (4) kertaa vakava vaikutus (4) on yhteensä 16. Kun kaikki mahdolliset riskit on arvioitu, ne laiteetaan suuruusjärjestykseen. Tällöin saadaan selville vakavimmat ja todennäköisimmät riskit.

Prosessin seuraava vaihe on riskien hallinta, jolla pyritään estämään, poistamaan tai vähentämään havaittuja ja tunnistettuja riskejä. Tähän vaiheeseen sisältyy erilaisten toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus, joilla pyritään tekemään työolosuhteet turvallisemmiksi. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi työtapojen muutokset, suojarusteiden käytön tai automaatiotekniikan lisääminen.

Kuva 3 on esimerkki siitä, mitä kukin numero riskienarviointitaulukossa merkitsee. Numeroiden kuvauksia tulee muuttaa aina yrityskohtaisesti siten, että ne vastaavat yritysten riskejä tapauskohtaisesti. Vaikuttavuuden kuvauksessa voidaan käyttää kustannusten tai tulojen sijaan henkilövahingon seurauksia: erittäin vakava vaikutus voi olla kuolema ja vähäinen vaikutus puolestaan yksi sairaspöissaolo.

Todennäköisyys	Kuvaus
Hyvin todennäköinen	Tapahtuu lähes varmasti (90%) seuraavan kahden vuoden aikana
Todennäköinen	Tapahtuu melko todennäköisesti (75%) seuraavan kahden vuoden aikana
Mahdollinen	Saattaa tapahtua (50%) seuraavan kahden vuoden aikana
Epätodennäköinen	Tuskin tapahtuu seuraavan kahden vuoden aikana (25%)
Hyvin epätodennäköinen	Ei tapahdu (10%) seuraavan kahden vuoden aikana

Vaikuttavuus	Kuvaus
Erittäin vakava vaikutus	Kustannukset tai tulojen menetys yli 1 000 000 €
Vakava vaikutus	Kustannukset tai tulojen menetys 500 000 - 1 000 000 €
Selkeä vaikutus	Kustannukset tai tulojen menetys 100 000 - 500 000 €
Vähäinen vaikutus	Kustannukset tai tulojen menetys 25 000 - 100 000 €
Ei vaikutusta	Kustannukset tai tulojen menetys alle 25 000 €

Kuva 3. Kirjallinen riskienarvioasteikko (Arter)

2.2 Vartijoiden työturvallisuutta koskeva lainsäädäntö

Tässä osiossa tarkastellaan niitä lainsäädännöllisiä lakeja ja määräyksiä, joiden tarkoituksena on suojata teollisuusalueella työskentelevien vartijoiden työturvallisuutta. Työturvallisuutta ohjaavat lait ja määräykset muodostavat pohjan työturvallisuuden takaamiselle. Näiden päämääränä on varmistaa, että jokainen työntekijä voi työskennellä turvallisessa ja hyvinvoivassa työympäristössä. Lait ja määräykset ovat keskeinen osa työyhteisön toimintaa, sillä ne määrittelevät selkeät pelisäännöt ja velvollisuudet sekä työnantajille että työntekijöille. Näin korostetaan yrityksen työturvallisuuden merkitystä ja pyritään ehkäisemään mahdollisia riskejä ja vaaratilanteita.

Työturvallisuutta koskevat lait ja määräykset velvoittavat työnantajia tarjoamaan turvallisen työympäristön. Työnantaja on esimerkiksi velvoitettu tarjoamaan asianmukaista koulutusta ja ohjausta työntekijöille. Työnantajan tulee pitää huolta työvälineiden ja -menetelmien asianmukaisesta käytöstä ja huollosta. Velvollisuuksien lisäksi asiakirjat määrittävät kaikille osapuolille myös omat vastuualueet.

2.3 Työturvallisuuslaki

Työturvallisuuslaki 2002/738 määrittelee työnantajan ja työntekijöiden velvollisuudet sekä työsuojelun perusteet. Laissa käsitellään työpaikoilla esiintyviä mahdollisia haitta-, vaara- ja kuormitustekijöitä sekä niiden hallintatoimia. Laki velvoittaa työnantajaa opastamaan työntekijöitään riittävästi työhön, työtehtäviin ja työoloihin sekä varmistamaan, että työntekijä on ymmärtänyt opastuksen. (Työturvallisuuskeskus s.a.)

Työturvallisuuslaki antaa lähtökohdat työpaikan työturvallisuustoiminnalle. Päävastuu työturvallisuuden ylläpitämisessä ja edistämisessä on työnantajalla, mutta työturvallisuus vaatii työnantajan ja työntekijöiden yhteistyötä – kaikkien osaamista ja osallistumista tarvitaan. (Työterveyslaitos s.a.)

Työturvallisuuslain tarkoituksena on parantaa työympäristöä ja työolosuhteita työntekijöiden työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä ennalta ehkäistä

ja torjua työtapaturmia, ammattitauteja ja muita työstä ja työympäristöstä johtuvia työntekijöiden fyysisen ja henkisen terveyden, jäljempänä terveys, haittoja. (Työturvallisuuslaki 1. luku 1. §.)

Työturvallisuuslain 2. luvun 8. § käsittelee työnantajan yleistä huolehtimisvelvoitetta. Työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Tässä tarkoituksessa työnantajan on otettava huomioon työhön, työolosuhteisiin ja muuhun työympäristöön samoin kuin työntekijän henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat. Työnantajan on erityisesti otettava huomioon, että työntekijän henkilökohtaiset edellytykset voivat edellyttää yksilöllisiä työsuojelutoimenpiteitä työntekijän turvallisuuden ja terveyden varmistamiseksi. (Työturvallisuuslaki 2. luku 8. §.)

Huolehtimisvelvollisuuden laajuutta rajaavina tekijöinä otetaan huomioon epätavalliset ja ennalta arvaamattomat olosuhteet, joihin työnantaja ei voi vaikuttaa, ja poikkeukselliset tapahtumat, joiden seurauksia ei olisi voitu välttää huolimatta kaikista aiheellisista varotoimista. (Työturvallisuuslaki 2. luku 8. §.)

Työturvallisuuslain 2. luvun 10. § käsittelee työn vaarojen selvittämistä ja arviointia. Työnantajan on työn ja toiminnan luonne huomioon ottaen riittävän järjestelmällisesti selvitettävä ja tunnistettava työstä, työajoista, työtilasta, muusta työympäristöstä ja työolosuhteista aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät sekä, jos niitä ei voida poistaa, arvioitava niiden merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle. Tällöin on otettava huomioon:

- 1) Tapaturman ja muu terveyden menettämisen vaara kiinnittäen huomiota erityisesti kyseisessä työssä tai työpaikassa esiintyviin vaaroihin ja haittoihin.
- 2) Esiintyneet tapaturmat, ammattitaudit ja työperäiset sairaudet sekä vaaratilanteet.
- 3) Työntekijän ikä, ikääntyminen, sukupuoli, ammattitaito ja muut hänen henkilökohtaiset edellytyksensä.
- 4) Työn fyysiset kuormitustekijät sekä työn sisältöön, työn järjestelyihin ja työyhteisön sosiaaliseen toimivuuteen liittyvät kuormitustekijät.
- 5) Työajan ulkopuolella tapahtuva työhön liittyvä matkustaminen.
- 6) Mahdollinen lisääntymisterveydelle aiheutuva vaara.

7) Muut vastaavat seikat. (Työturvallisuuslaki 2. luku 10. §.)

Työturvallisuuslain 2. luvun 14. § käsittelee työntekijälle annettavaa opastusta ja ohjausta. Työnantajan on annettava työntekijälle riittävät tiedot työpaikan haitta- ja vaaratekijöistä sekä huolehdittava siitä, että työntekijän ammatillinen osaaminen ja työkokemus sekä muut hänen henkilökohtaiset edellytyksensä huomioon ottaen:

- 1) Työntekijä perehdytetään riittävästi työhön, työpaikan työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan käyttöön sekä turvallisiin työtapoihin erityisesti ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista tai työtehtävien muuttuessa sekä ennen uusien työvälineiden ja työ- tai tuotantomenetelmien käyttöön ottamista.
- 2) Työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta työn haittojen ja vaarojen estämiseksi sekä työstä aiheutuvan turvallisuutta tai terveyttä uhkaavan haitan tai vaaran välttämiseksi.
- 3) Työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta säätö-, puhdistus-, huolto- ja korjaustöiden sekä häiriö- ja poikkeustilanteiden varalta; ja
- 4) Työntekijälle annettua opetusta ja ohjausta täydennetään tarvittaessa. (Työturvallisuuslaki 2. luku 14. §.)

Kyseisellä teollisuusalueella työhön perehdyttäminen ja kouluttaminen kestää huomattavasti kauemmin verrattuna muihin vartiointikohteisiin. Perehdyttä ja koulutusta suoritetaan pääosin vartioiden toimipisteellä, joka sijaistaa teollisuusalueen pääsisäänkäynnillä ja lisäksi alueen sisäpuolella. Alueella on myös omia työturvallisuutta tukevia ja edistäviä sääntöjä. Jokaisella alueella työskentelevän henkilöllä tulee olla voimassa oleva työturvallisuuskortti. Työturvallisuuskortin myöntää Työturvallisuuskeskus ja se on voimassa viisi vuotta (Työturvallisuuskeskus s.a.).

Työturvallisuuslain 2. luvun 15. § käsittelee henkilönsuojainten, apuvälineiden ja muiden laitteiden varaamista käyttöön. Työnantajan on hankittava ja annettava työntekijän käyttöön erikseen säädetyt vaatimukset täyttävät ja tarkoituksenmukaiset henkilönsuojaimet, jollei tapaturman tai sairastumisen vaaraa

voida välttää tai riittävästi rajoittaa työhön tai työolosuhteisiin kohdistuvilla toimenpiteillä. Työnantajan on hankittava ja annettava työntekijän käyttöön apuväline tai muu varuste, silloin kun työn luonne, työolosuhteet tai työn tarkoituksenmukainen suorittaminen sitä edellyttävät ja se on välttämätöntä tapaturman tai sairastumisen vaaran välttämiseksi. (Työturvallisuuslaki 2. luku 15. §.)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä henkilönsuojainten käyttöä edellyttävien työolosuhteiden vaarojen arvioinnista, suojainten käytön määrittelystä ja käytön olosuhteista sekä suojaimilta vaadittavista ominaisuuksista ja muista henkilönsuojainten käyttöön työpaikalla liittyvistä vaatimuksista. (Työturvallisuuslaki 2. luku 15. §.)

Työturvallisuuslain 4. luvun 20. § käsittelee henkilönsuojainten käyttöä ja soveltuvaan työvaatetusta. Työntekijän tulee huolellisesti ja ohjeiden mukaisesti käyttää ja hoitaa työnantajan hänelle 15 §:n mukaisesti antamia henkilönsuojaimia ja muita varusteita. Työntekijän on työssään käytettävä sellaista asianmukaista vaatetusta, josta ei aiheudu tapaturman vaaraa. (Työturvallisuuslaki 4. luku 20 §.) Useissa teollisuusalueella sijaitsevilla kohteilla on erikseen määritelty kohteessa vaadittu suojavälineet. Yleisimpiä alueella vaadittuja suojavälineitä ovat työturvallisuuskengät, asianmukainen vaatetus, kypärä, suoja-lasit ja kuulosuojaimet.

Työturvallisuuslain 4. luvun 18. § käsittelee työntekijöiden yleisiä velvollisuuksia. Työntekijän on noudatettava työnantajan toimivaltansa mukaisesti antamia määräyksiä ja ohjeita. Työntekijän on muutoinkin noudatettava työnsä ja työolosuhteiden edellyttämää turvallisuuden ja terveellisuuden ylläpitämiseksi tarvittavaa järjestystä ja siisteyttä sekä huolellisuutta ja varovaisuutta. Työntekijän on myös kokemuksensa, työnantajalta saamansa opetuksen ja ohjauksen sekä ammattitaitonsa mukaisesti työssään huolehdittava käytettävissään olevin keinoin niin omasta kuin muiden työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä. (Työturvallisuuslaki 4. luku. 18. §.)

Työntekijän on työpaikalla vältettävä sellaista muihin työntekijöihin kohdistuvaa häirintää ja muuta epäasiallista kohtelua, joka aiheuttaa heidän turvallisuudelleen tai terveydelleen haittaa tai vaaraa. (Työturvallisuuslaki 4. luku. 18. §.)

Työturvallisuuslain 4. luvun 23. § käsittelee työntekijän työstä pidättäytymistä. Jos työstä aiheutuu vakavaa vaaraa työntekijän omalle tai muiden työntekijöiden hengelle tai terveydelle, työntekijällä on oikeus pidättäytyä tällaisen työn tekemisestä. Työstä pidättäytymisestä on ilmoitettava työnantajalle tai tämän edustajalle niin pian kuin mahdollista. Oikeus pidättäytyä työnteosta jatkuu, kunnes työnantaja on poistanut vaaratekijät tai muutoin huolehtinut siitä, että työ voidaan suorittaa turvallisesti. Työstä pidättäytyminen ei saa rajoittaa työntekoa laajemmalti kuin työn turvallisuuden ja terveellisyyden kannalta on välttämätöntä. Työstä pidättäytyessä on huolehdittava siitä, että pidättäytymisestä mahdollisesti aiheutuva vaara on mahdollisimman vähäinen. (Työturvallisuuslaki 4. luku. 23. §.)

Vartija saattaa työtehtävissään joutua menemään teollisuusalueella mihin tahansa tilaan, josta on esimerkiksi tullut hälytys. Teollisuusalue on suuri ja se sisältää paljon tiloja, jotka voivat olla vaarallisia etenkin silloin, jos työntekijä ei tarkkaan tiedä kuinka tilassa tulee työskennellä. Suuret sähkökeskukset ovat esimerkki tällaisista tiloista.

Työturvallisuuslain 5. luvun 26. § käsittelee näyttöpäätetyötä. Näyttöpäätetyötä tekeväälle työntekijälle aiheutuvien haitallisten tai vaarallisten kuormitustekijöiden vähentämiseksi työnantajan on järjestettävä työnteko mahdollisimman turvallisesti. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä näyttöpäätetyön järjestämisestä ja näyttöpäätetyössä käytettäville työpisteille, teknisille laitteille, apuvälineille ja ohjelmistoille asetettavista vaatimuksista. (Työturvallisuuslaki 5. luku. 26. §.)

Vartijat työskentelevät pääosin teollisuusalueen pääsisäänkäynnillä. Suurin osa vartijan työstä tehdään näyttöpäätteellä. Vartijan työkuvaan kuuluu teollisuusalueen kulku-, kamera ja -aluevalvonta, hälytysten seuranta ja tapahtumailmoitusten sekä muiden raporttien kirjaaminen.

Työturvallisuuslain 5. luvun 27. § käsittelee väkivallan uhkaa. Työssä, johon liittyy ilmeinen väkivallan uhka, työ ja työolosuhteet on järjestettävä siten, että väkivallan uhka ja väkivaltatilanteet ehkäistään mahdollisuuksien mukaan ennakolta. Tällöin työpaikalla on oltava väkivallan torjumiseen tai rajoittamiseen

tarvittavat asianmukaiset turvallisuusjärjestelyt tai -laitteet sekä mahdollisuus avun hälyttämiseen. Edellä mainitussa momentissa tarkoitettua työtä ja työpaikkaa varten työnantajan on laadittava menettelytapaohjeet, joissa ennakolta kiinnitetään huomiota uhkaavien tilanteiden hallintaan ja toimintatapoihin, joilla väkivaltatilanteen vaikutukset työntekijän turvallisuuteen voidaan torjua tai rajoittaa. Tarvittaessa on tarkistettava turvallisuusjärjestelyjen ja -laitteiden toimivuus. (Työturvallisuuslaki 5. luku. 27. §.)

Työturvallisuuslain 5. luvun 29. § käsittelee yksintyöskentelyä. Työssä, jossa työntekijä työskentelee yksin ja johon siitä syystä liittyy ilmeinen haitta tai vaara hänen turvallisuudelleen tai terveydelleen, työnantajan on huolehdittava siitä, että haitta tai vaara yksin työskenneltäessä vältetään tai se on mahdollisimman vähäinen. Työnantajan on myös työn luonne huomioon ottaen järjestettävä mahdollisuus tarpeelliseen yhteydenpitoon työntekijän ja työnantajan, työnantajan osoittaman edustajan tai muiden työntekijöiden välillä. Työnantajan on myös varmistettava mahdollisuus avun hälyttämiseen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteydenpidosta, yhteydenpidolaitteista ja muista turvallisuuteen liittyvistä järjestelyistä eri toimialoilla ja tehtävissä, joissa työskennellään yksin. (Työturvallisuuslaki 5. luku. 29. §.)

Vartijat työskentelevät kyseisellä teollisuusalueella pääsääntöisesti yksin. Vartijoiden päivävuoro kestää kello 06–18 ja yövuoro puolestaan 18–06. Päivävuorossa vartija työskentelee satunnaisesti alueen muiden työntekijöiden kanssa. Yövuorossa tällaista yhteistyötä ei juurikaan ole, sillä öisin alueella työskentelee vähemmän työntekijöitä.

Vartijoiden työnantaja on lain mukaan huomionnut riskit vartioiden yksintyöskentelyssä ja on ottanut käyttöön tarkistussoitot. Vartioiden on aina kahden tunnin välein soitettava Securitaksen hälytyskeskukseen. Mikäli soittoa ei tapahdu esimerkiksi tapaturman takia, hälytyskeskus soittaa vartijalle takaisin. Jos vartijaan ei saada yhteyttä, paikalle lähetetään piirivartija tarkastamaan tilannetta.

2.4 Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista

Lain yksityisistä turvallisuuspalveluista 1085/2015 tavoitteena on yksityisten turvallisuuspalveluiden laadun ja luotettavuuden varmistaminen sekä viranomaisten ja yksityisten turvallisuuspalveluiden välisen yhteistyön edistäminen. Tätä lakia sovelletaan vartioimisliiketoimintaan, järjestyksenvälvoimintaan ja turvasuojaustoimintaan (Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 1. luku 1. §.)

Lain yksityisistä turvallisuuspalveluista 2. luku 16. § käsittelee vartijan kiinniotto-oikeutta ja oikeutta turvallisuustarkastukseen. Vartijalla on vartioimistehävää suorittaessaan oikeus ottaa kiinni verekseltä tai pakenemasta tavattu rikoksesta epäilty, jos rikoksesta saattaa seurata vankeutta tai jos rikos on lievä pahoinpitely, näpistys, lievä kavallus, lievä luvaton käyttö, lievä moottorikuluneuvon käyttövarkaus, lievä vahingonteko tai lievä petos. Vartija saa ottaa kiinni myös sen, joka on viranomaisen antaman etsintäkuulutuksen mukaan pidätettävä tai vangittava. Kiinniotettu on viipymättä luovutettava poliisille. Jos poliisille luovuttaminen ei kohtuullisessa ajassa ole mahdollista, vartija voi kuitenkin poliisimiehen ja kiinniotetun suostumuksella jättää kiinniotetun luovuttamatta poliisille ja vapauttaa tämän viipymättä, jos rikoksesta voi seurata vain sakkoa ja jos kiinniotetun henkilöllisyys on tunnettu tai kiinniotettu suostuu esittämään vartijalle henkilöllisyytensä selvittämiseksi tarpeelliset tiedot. (Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 2. luku 16. §.)

Vartijalla on kiinniotto-oikeutta käyttäessään oikeus tarkastaa kiinniotettu ja hänen mukanaan olevat tavarat sen varmistamiseksi, ettei kiinniotetulla ole hallussaan esineitä tai aineita, joilla hän voi aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille. Vartijalla on oikeus ottaa pois tarkastuksessa tavatut vaaralliset esineet tai aineet. Pois otetut esineet tai aineet on luovutettava viipymättä poliisille tai, jos kiinniotettua ei luovuteta poliisille, annettava vapauttamisen yhteydessä takaisin kiinniotetulle, jollei siihen ole lain mukaan estettä. (Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 2. luku 16. §.)

Lain yksityisistä turvallisuuspalveluista 2. luku 18. § käsittelee voimankäyttövälineitä ja niiden kantamista. Vartijalle sallitut voimankäyttövälineet ovat ampuma-aselain (1/1998) 2 §:ssä tarkoitettu ampuma-ase ja mainitun lain 11

§:ssä tarkoitettu kaasusumutin, käsiraudat, enintään 70 senttimetriä pitkä patukka ja teleskooppipatukka. Voimankäyttövälineitä saa kantaa ainoastaan vartija, joka on saanut voimankäyttövälineiden käyttäjäkoulutuksen. Vartija ei saa vartioimistehtävissä tarpeettomasti kantaa voimankäyttövälineitä. Väliaikainen vartija ei saa työssään kantaa voimankäyttövälineitä. (Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 2. luku 18. §.)

Lain yksityisistä turvallisuuspalveluista 6. luvun 82. § käsittelee toimintaohjeita. Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalla on oltava sellaiset yleiset kirjalliset ohjeet, joiden avulla vartija ja järjestyksenvalvoja kykenevät suorittamaan vartioimis- ja järjestyksenvalvontatehtävänsä oikein ja turvallisesti. Jos olot vartioimisalueella, vartioimiskohteessa tai järjestyksenvalvojan toimialueella sitä edellyttävät, turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalla tulee olla lisäksi erilliset vartioimisalue-, vartioimiskohde- tai toimialuekohtaiset toimintaohjeet. Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on pidettävä toimintaohjeet nähtävillä toimipaikoillaan sekä tarvittaessa vartioimisalueillaan ja toimialueillaan siten, että niillä vartijoilla ja järjestyksenvalvojoilla, joita ohjeet koskevat, on mahdollisuus perehtyä niihin. (Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 6. luku 82. §.)

2.5 Pelastuslaki

Pelastuslain 379/2011 tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Lain tavoitteena on myös, että onnettomuuden uhattessa tai tapahduttua ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti niin, että ihmisille, omaisuuksille ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. (Pelastuslaki 1. luku 1. §.)

Pelastuslain 2. luvun 3. § käsittelee yleistä toimintavelvollisuutta. Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhtymään kykynsä mukaan pelastustoimenpiteisiin. (Pelastuslaki 2. luku 3. §.)

Pelastuslain 2. luvun 4. § käsittelee huolellisuusvelvollisuutta. Jokaisen on oltava huolellinen tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran ja vahingon välttämiseksi. Jokaisen on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että hänen määräysvaltansa piirissä noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä. (Pelastuslaki 2. luku 4. §.)

Pelastuslain 3. luvun 14. § käsittelee omatoimista varautumista. Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

- 1) Ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä.
- 2) Varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa.
- 3) Varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät.
- 4) Ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi. (Pelastuslaki 3. luku 14. §.)

Pelastuslain 3. luvun 15. § käsittelee pelastussuunnitelmaa. Rakennukseen tai muuhun kohteeseen, joka on poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan kannalta tavanomaista vaativampi tai jossa henkilö- tai paloturvallisuudelle, ympäristölle tai kulttuuriomaisuudelle aiheutuvan vaaran taikka mahdollisen onnettomuuden aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat, on laadittava pelastussuunnitelma 14 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä. Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen tai kohteen haltija. Jos rakennuksessa toimii useita toiminnanharjoittajia, rakennuksen haltijan tulee laatia pelastussuunnitelma yhteistyössä toiminnanharjoittajien kanssa. (Pelastuslaki 3. luku 15. §.)

Pelastussuunnitelmassa on oltava selostus:

- 1) Vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä.
- 2) Rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä.

- 3) Asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi.
- 4) Mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä. (Pelastuslaki 3. luku 15. §.)

3 TOIMEKSIANTAJA

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Securitas Oy. Securitas Oy on alun perin perustettu vuonna 1959, jolloin se toimi Suomen Teollisuuden Vartiointi Oy nimellä. Securitas Oy nimi tuli käyttöön vuonna 1993. Henkilökuntaa Securitasilla on Suomessa noin 4 500 (2022). (Securitas s.a.)

Securitas Oy tarjoaa laajaa ja monipuolista palveluvalikoimaa, joka kattaa vartiointi- ja valvontapalvelut, tekniset turvallisuusratkaisut, hälytys- ja turvajärjestelmät, kulunvalvontaratkaisut sekä erilaiset turvallisuuskonsultointi- ja suunnittelupalvelut. Yritys on erityisen tunnettu räätälöityjen turvallisuusratkaisujen tarjoamisesta, jotka on suunniteltu vastaamaan asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita ja vaatimuksia. (Securitas s.a.)

Securitas Oy järjestää monipuolisia koulutuksia, kuten vartijan ja järjestyksenvalvojan peruskoulutukset, ensiapu- ja paloturvallisuuskoulutukset sekä turvallisuuskorttikoulutukset. Nämä koulutukset tarjoavat tarvittavat tiedot ja taidot, jotta työntekijällä on mahdollisuus varautua erilaisiin tehtäviin ja tilanteisiin. Tarjolla on laaja valikoima koulutuksia eri toimialoille. Näitä voidaan räätälöidä asiakkaan toiveiden ja tarpeiden mukaan. (Securitas s.a.)

Securitas Oy:n toimintafilosofia nojaa vahvaan ammattitaitoon, korkealaatuiseen palveluun ja asiakaskeskeiseen lähestymistapaan. Yritys pyrkii jatkuvasti kehittämään palveluitaan hyödyntäen uusinta teknologiaa, jotta se pystyy tarjoamaan asiakkailleen entistä parempia ja luotettavampia turvallisuusratkaisuja. Yrityksen visiona on olla turvallisuusalan edelläkävijä Suomessa ja toimia asiakkaiden luotettavana kumppanina. Securitas Oy keskittyy luomaan innovatiivisia, tehokkaita ja asiakaslähtöisiä turvallisuusratkaisuja. Securitas painottaa turvallisuuden merkitystä yhteiskunnassa ja pyrkii täten edistämään aktiivisesti turvallisuuskulttuuria. Yritys sitoutuu noudattamaan korkeimpia turvallisuusstandardeja ja -määräyksiä kaikessa toiminnassaan. (Securitas s.a.)

4 TUTKIMUSMENETELMÄ JA TUTKIMUSAINEISTO

Luvussa 4 esitetään opinnäytetyön tutkimus- ja tiedonhankintamenetelmiä. Tutkielman menetelmäsuuntaukseksi valittiin laadullinen tutkielma, jotta voidaan tutkia konkreettisesti, miten vartijoiden työturvallisuutta ylläpidetään ja kehitetään. Jotta aiheeseen saatiin syvälinen ja kokonaisvaltainen lähestymistapa, opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valittiin tapaustutkimus. Tämä tutkimusmenetelmä mahdollisti yksityiskohtaisen tarkastelun monipuolisesti eri näkökulmista. Tutkimustulosten pohdinta on keskeisessä roolissa, sillä sen avulla voidaan määrittää tutkielman kehitysehdotukset.

Tutkielman pääasiallisena tutkimusvälineenä olivat haastattelut. Niiden avulla saatiin monipuolista ja yksilökohtaista tietoa tutkittavasta aiheesta. Haastatteluiden avulla työntekijät saivat tuoda esiin omia kokemuksiaan ja näkemyksiään työturvallisuuteen liittyvistä teemoista. Tutkimusaineisto koostui haastatteluista ja käytännön havainnoista.

4.1 Laadullinen tutkielma

Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus on tieteellisen tutkimuksen menetelmäsuuntaus, jossa pyritään ymmärtämään kohteen laatua, ominaisuuksia ja merkityksiä kokonaisvaltaisesti. Laadullista tutkimusta voidaan toteuttaa monella erilaisella menetelmällä. Näissä menetelmissä yhteisenä piirteenä korostuu muun muassa kohteen esiintymisympäristöön ja taustaan, kohteen tarkoitukseen ja merkitykseen, ilmaisuun ja kieleen liittyvät näkökulmat. (Jyväskylän yliopisto 2021.) Laadullisella tutkielmalla pyrin käsittelemään opinnäytetyön aiheita omilla ja haastateltavien vartijoiden yksilöllisillä kokemuksilla, mielipiteillä ja tulkinnoilla.

Laadullisessa tutkimuksessa pyritään vastaamaan kysymykseen siitä, miksi jokin asia tapahtuu. Näin pystytään rakentamaan uskottavaa selitysmallia tehdyille havainnoille ja perustelemaan selitykset uskottavalla tavalla havaintoihin viitaten. uskomuksia koskevaan relevanttiin kirjallisuuteen vedoten, joka myös ohjaa arvoituksen ratkaisua. (Muotio 2023.)

Työelämässä tapahtuu paljon ja moni miettii, miten tapahtumat, ilmiöt ja erilaiset tilanteet saataisiin kuvattua ja dokumentoitua niiden ihmisten näkökulmasta, jotka siellä toimivat. Monimuotoisten tapahtumien ja tilanteiden kuvaukseen sekä niiden kehittämiseen tarvitaan asiakkaiden, henkilöstön ja johdon kokemuksia tai käsityksiä. Laadullisen tutkimuksen aineistonkeruussa korostuvat tutkimukseen osallistuneiden henkilöiden omat sanat ja mahdollisuus kuvata tutkittavaa ilmiötä itselleen luonteenomaisella tavalla. Kun laadullinen tutkimus yhdistetään kehittämistyöhön, tulokset tulevat hyödyksi ja käytäntöön sovellettavaksi. (Jussila & Kiviniemi 2022.)

4.2 Havainnointi

Havainnot kohdistuvat ihmisten toimintaan ja käyttäytymiseen, kuten esimerkiksi siihen, miten tutkittavaa ilmiötä käytetään tai miten ihmiset toimivat ilmiöön liittyvissä vuorovaikutustilanteissa. Havainnointia voidaan tehdä sekä ihmisten verbaalista että nonverbaalista ilmaisusta. Havainnot tekee tutkija, jonka on pystyttävä erottamaan omat havaintonsa siitä, miten muut ihmiset kuvailevat tai kertovat omista havainnoistaan. Havaintoja voidaan dokumentoida monin tavoin, esimerkiksi tekemällä muistiinpanoja, valokuvaamalla, äänittämällä tai videoimalla. (Jyväskylän yliopisto 2015.) Olen itse työskennellyt kyseisellä teollisuusalueella usean vuoden ajan, joten minulla on ollut ennen opinnäytetyöprojektin aloittamista hyvä käsitys siitä, millaisella tasolla teollisuusalueella työskentelevien vartijoiden työturvallisuus on. Opinnäytetyön aiheen valikoiduttua, kiinnitin enemmän huomiota omien ja muiden vartijoiden työtapoihin työturvallisuuteen liittyen.

Havainnointitapoja voidaan jäsentää eri tavoin ja havainnoijan rooli voi vaihdella erilaisissa tutkimusotteissa. Havainnointia voidaan tehdä ulkopuolisesta tai sisäpuolisesta näkökulmasta suhteessa tutkimuskohteeseen ja havainnointitekniikka voi olla strukturoitua tai strukturoimatonta. Havainnoinnin ulkopuolisuuden tai sisäpuolisuuden aste voidaan hahmottaa jatkumona, joka sisältää runsaasti erilaisia välimuotoja ääripäiden välillä. Sisäpuolisen näkökulmasta tehty havainnointi voi muodostua osallistuvaksi havainnoinniksi, jossa tutkija toimii osana havainnoitavaa tilannetta ja yhteisöä. (Jyväskylän yliopisto 2015.)

Havainnoinnin avulla saadaan tietoa siitä, toimivatko ihmiset todella niin kuin sanovat toimivansa. Se sopiikin hyvin vuorovaikutuksen tutkimiseen. Esimerkiksi yhteisön normeista saadaan helpommin tietoa kyselyllä ja haastattelulla, mutta normiin liittyvä todellinen käyttäytyminen paljastuu havainnoimalla, sillä puheet ja teot eivät aina vastaa toisiaan. (Muotio 2022.)

Havainnointi sopii menetelmäksi myös silloin, kun tutkittavilla on kielellisiä vaikeuksia, tutkittava kohde ei ehkä osaa kertoa havainnoitavasta asiasta tai ei itse välttämättä tiedosta sitä. Hyvänä esimerkkinä tällaisesta tilanteesta on työpisteen ergonomian tutkiminen. Ihmiset voivat olla niin tottuneita työolosuhteisiinsa, etteivät huomaa tekevänsä työtä huonossa asennossa tai tehtävään sopimattomissa vaatteissa. Havainnointi sopii menetelmäksi myös haluttaessa tietoa, josta tutkittavat eivät mielellään kerro haastattelijalle suoraan. Havainnointia voidaan niin ikään käyttää täydentämään tai vahvistamaan muulla tavalla hankittua aineistoa. Havainnointia tehdään myös monipuolisen tiedon saamiseksi. Esimerkiksi tutkija ei välttämättä osaa kysyä kaikkea tai haastateltava ei muista kertoa, jos ei sitä nimenomaisesti kysytä. (Muotio 2022.)

4.3 Tapaustutkimus

Hyvin moni laadullinen tutkimus on tapaustutkimuksen kaltainen, koska siinä tutkittava asia on esimerkki tai näyte jostakin laajemmasta ilmiöstä ja asiasta. Tässä tarkoitetaan tapaustutkimuksella vielä erityisempää asetelmaa, jossa tutkimusasetelma rakennetaan yhden tutkittavaa ilmiötä edustavan tapauksen tai pienen, valikoidun tapausten joukon varaan. (Vuori s.a.)

Tapaustutkimuksessa pyritään saamaan mahdollisimman monipuolinen kuva tapauksesta tutustumalla siihen kokonaisvaltaisesti. Siksi tapaustutkimuksessa yhdistellään useita aineistoja kuten vaikkapa haastatteluja, havainnointia, tilastoja, tapauksesta kertovia asiakirjoja ja mediajuttuja sekä valokuvia. (Vuori s.a.) Tässä opinnäytetyössä on käytetty havainnointia ja haastatteluja ja näiden tutkimusmenetelmien hyödyntäminen on osoittautunut onnistuneeksi valinnaksi, koska näiden avulla päästiin tutkimaan opinnäytetyön aihetta riittävän läheltä ja monipuolisesti.

Tapaustudkimuksessa kerätään tietoa yksittäisistä tapauksista ja pyritään syvällisesti tulkitsemaan ja analysoimaan niitä. Tutkija saattaa kerätä aineistoa osallistumalla tiiviisti tutkimansa yhteisön elämään viikkoja tai jopa vuosia, ja siten saadaan tärkeää ja perusteisiin ulottuvaa tietoa, jonka avulla voidaan vastata tutkimukselle asetettuihin tavoitteisiin. Tutkimuskohteen ainutlaatuisuus ja uniikki luonne ovat osa tutkimusasetelmaa. Tutkielmassa ei etsitä yleisiä säännönmukaisuuksia, vaan yritetään ymmärtää syvällisesti tapausta tai tapauksia omassa ainutkertaisessa ympäristössään. (Aaltio-Marjosola 1999.)

4.4 Haastattelut

Opinnäytetyössäni haastattelin teollisuusalueen vartijoita henkilökohtaisesti käyttäen puolistrukturoitua haastattelumenetelmää. Tämä lähestymistapa osoittautui erittäin tehokkaaksi, kun tavoitteena oli saada syvällistä ja yksityiskohtaista tietoa vartijoiden kokemuksista, näkemyksistä ja havainnoista työturvallisuuteen liittyen. Puolistrukturoitu haastattelu antoi haastateltaville mahdollisuuden ilmaista itseään vapaasti. Vapaan ilmaisun myötä vartijoilla oli mahdollisuus pohtia esimerkiksi omaa turvallisuuden tunnetta työpaikalla. Samalla tutkijalle tarjoutui mahdollisuus ohjata keskustelua tiettyjen aihealueiden ja kysymysten suuntaan. Tämä on erityisen tärkeää, kun halutaan varmistaa, että kaikki tärkeät aiheet tulevat käsitellyiksi ja että haastattelut tuottavat vertailukelpoista tietoa eri haastateltavien välillä.

Haastattelut antoivat minulle syvällisen käsityksen siitä, miten vartijat kokevat työturvallisuuden eri osa-alueet, mitkä ovat heidän näkemyksensä työssä kohtaamistaan haasteista ja riskeistä, sekä mitä parannusehdotuksia heillä on työturvallisuuden edistämiseksi. Näiden henkilökohtaisten kokemusten ja näkemysten ymmärtäminen on ollut keskeistä, kun olen pyrkinyt rakentamaan kokonaiskuvaa vartijoiden työturvallisuudesta ja sen nykytilasta teollisuusalueella. Alle olen kirjannut ylös vartijoiden vastauksia haastatteluista. Haastattelupohja löytyy opinnäytetyön liitteistä, liite 1.

Haastatteluun osallistuneet vartijat kuvailivat työturvallisuuskulttuurin olevan riittävällä tasolla. Kukaan haastatelluista ei kokenut työturvallisuuskulttuurin olevan kuitenkaan erityisen hyvää. Haastatteluun vastanneet vartijat kokivat

työskentelyn olevan turvallista teollisuusalueella, koska kohdekohtaisen tuntemuksen avulla he tietävät, mitä ja missä alueella tapahtuu. Toisaalta he olivat kuitenkin sitä mieltä, että teollisuusalueella yksintyöskentelyssä on selkeitä riskejä. Esimerkiksi, jos vartijalle sattuu alueella tapaturma eikä hän pysty itse hälyttämään apua, kukaan ei osaa tulla oikeaan paikkaan auttamaan.

Valtaosa vastaajista ei tiennyt varmuudella, kuinka heidän tulisi toimia tapaturman sattuessa. Haastattelussa he havahtuivat pohtimaan mistä löytävät tietoa tapaturmatilanteissa toimimisesta, ja kehen heidän tulisi ottaa näissä tilanteissa yhteyttä. Kaksi vastaajista tiesi kuinka heidän pitäisi toimia yrityksen sisäisen ohjeistuksen mukaan.

Vastauksista nousi esille vartijoiden hyvä kohdetuntemus, joka tukee ja edistää turvallista työskentelyä. Koska alue on laaja ja erilaisia tiloja ja rakennuksia on paljon, on kaiken tiedon oppiminen ja omaksuminen perehdytyksessä vaikeaa. Valtaosa vastaajista koki alueella töihin tullessaan saamansa perehdytyksen olevan liian lyhyt työn haastavuuteen nähden. Eräs vastaajista koki kohteissa olevat turvallisuusmerkinnät tärkeinä, koska erilaiset tilat vaativat erilaiset suojarusteet.

Haastatteluista muodostui yhtenäinen mielipide siitä, että kyseisen teollisuusalueen vartijoiden käytössä olevat työsuojaimet ovat riittävät ja oikeanlaiset kyseisiä työtehtäviä varten. Vastauksista nousi kuitenkin esiin muutama turvallisuuteen liittyvä epäkohta. Ensimmäinen epäkohta liittyi suojalasiin huonoon istuvuuteen ja muotoiluun. Kuulosuojainten kerrottiin puolestaan olevan tietyissä tilanteissa epäkäytännölliset. Kun vartija työskentelee tilassa, jossa kuulosuojaimia tulee käyttää, hänen on samaan aikaan mahdotonta käyttää puhelinta.

Kokonaisuudessaan vartijat kokivat työskentelyn kyseisellä teollisuusalueella pääosin turvalliseksi. He kuitenkin nostivat haastatteluissa esiin muutaman turvallisuutta heikentävän tekijän. Yksintyöskentely nousi jälleen esille, kuten myös perehdytyksen laajuus teollisuusalueella työskentelyn haastavuuteen nähden. Työskentelyn turvallisuutta vaarantavaksi tekijäksi koettiin alueella olevat vaaralliset kemikaalit ja suuret sähköpääkeskukset.

Työturvallisuutta tukeviksi tekijöiksi vastaajat kokivat toimivan tiedottamisen erilaisissa poikkeustilanteissa kuten kemikaalivuodoissa. Esiin nousi työyhteisön toimiva yhteistyö, työkavereiden auttaminen ongelmatilanteissa ja työntekijöiden ammattitaito. Työterveyshuolto koettiin toimivaksi ja hoitoon pääsy vaivattomaksi.

Työntekijät toivat esille useita, erilaisia kehitysehdotuksia. Useiden turvallisuuden liittyvien tekijöiden koettiin olevan toimivia, mutta vanhoja, ja joita päivittämällä niistä voitaisiin saada parempia käyttökokemuksia. Näitä olivat muun muassa suojavälineet ja kameratekniikka. Kameratekniikkaa parantamalla ja lisäämällä saataisiin parannettua alueen turvallisuutta.

Haastateltavat lisäksi vartijoille hälytyspainikkeen, jonka avulla työntekijä voi tarvittaessa lähettää omat sijaintitietonsa omalle piirivartijalle. Eräs vastaaja oli sitä mieltä, että kaikkien alueen vartijoiden tulisi käydä voimankäyttökoulutuksen vuosittainen kertauskoulutus turvallisuuden lisäämiseksi. Alueen haastavien työtehtävien takia sähköturvallisuuskortin suorittaminen voisi lisätä alueella työskentelevien vartijoiden kokemaa turvallisuutta. Yleisesti toivottiin myös erilaisia koulutuksia työhön ja turvallisuuteen liittyen.

5 TUTKIMUSTULOKSET

Opinnäytetyössäni olen hyödyntänyt puolistrukturoituja haastatteluja tehtaan vartijoille, mikä osoittautui erittäin tehokkaaksi menetelmäksi saada syvällistä ja monipuolista tietoa vartijoiden työturvallisuudesta. Tämä lähestymistapa on mahdollistanut haastateltavien vapaan ilmaisun samalla kun olen pystynyt ohjaamaan keskustelua tiettyjen kysymysten ympärillä. Haastattelut ovat tarjonneet monipuolisen näkemyksen vartijoiden kokemuksista, näkemyksistä ja havainnoista liittyen työturvallisuuteen.

Haastatteluista saadut tutkimustulokset kertovat, että vartijat kokevat työturvallisuuskulttuurin olevan riittävän hyvällä tasolla teollisuusalueella, mutta ei kiitettävällä. He kuvasivat työskentelyn olevan pääosin turvallista, mutta yksintyöskentelyyn liittyvät riskit ovat selkeästi havaittavissa. Monet vartijoista eivät myöskään tienneet tarkalleen, miten toimia tapaturmatilanteissa, joissa itse on osallisena, mikä korostaa tarvetta selkeälle ohjeistukselle ja koulutukselle.

Yksintyöskentelyyn liittyen havaittiin selkeitä riskejä, jotka liittyvät erityisesti tapaturmiin ja avun saamiseen ongelmatilanteissa. Vartijoiden kokemusten mukaan yksintyöskentely teollisuusalueella on pääosin turvallista, koska heillä on kohdekohtaista tuntemusta alueesta. Kuitenkin, jos vartija joutuu tapaturmaan eikä pysty itse hälyttämään apua, tilanne voi muuttua riskialttiiksi. Nykyinen tarkastussoittojärjestelmä, jossa vartija tekee tarkastussoiton hälytyskeskukseen kahden tunnin välein, ei ole riittävän toimiva tapaturmatilanteissa.

Tutkimustulosten perusteella on siis selvää, että yksintyöskentely teollisuusalueella voi olla riskialtista, jos tapaturman sattuessa apua ei ole saatavilla riittävän nopeasti. Siksi on tärkeää kehittää ja ottaa käyttöön tehokkaampia turvallisuuskäytäntöjä ja -välineitä, jotka mahdollistavat nopean avun saamisen onnettomuustilanteissa. Näin varmistetaan vartijoiden turvallisuus ja hyvinvointi, kun he työskentelevät yksin teollisuusalueella.

Haastatteluista nousi esiin myös mahdollinen sähkötyöturvallisuuskortti, jonka avulla vartijat saisivat kattavat perustiedot sähköturvallisuudesta. Teollisuusalueella on sähköisiä laitteita ja järjestelmiä, joiden kanssa vartijat saattavat olla vuorovaikutuksessa.

Vartijoiden hyvä kohdetuntemus nähtiin työturvallisuutta ylläpitävänä ja kehitettävänä tekijänä. He kokivat saamansa perehdytyksen kuitenkin usein riittämättömäksi, mikä herättää kysymyksiä perehdytyksen kestosta ja sisällöstä. Suojavarusteiden riittävyys arvioitiin pääosin hyväksi, mutta joitakin parannusehdotuksia tuli esille esimerkiksi suojalasien ja kuulosuojainten käytettävyyteen liittyen.

Työturvallisuutta tukeviksi tekijöiksi vartijat nostivat esiin toimivan tiedottamisen poikkeustilanteissa, työyhteisön hyvän yhteistyön ja työntekijöiden ammattitaidon. Työterveyshuolto koettiin toimivaksi ja hoitoon pääsy vaivattomaksi.

Yleisesti ottaen vartijat kokivat työskentelyn turvalliseksi ja korostivat työyhteisön toimivaa yhteistyötä sekä työterveyshuollon merkitystä. Kuitenkin he toivat

esiin useita kehitysehdotuksia, kuten koulutusten ja perehdytyksen päivittämisen, turvallisuusvälineiden parantamisen sekä valvontakameroiden määrän lisäämisen, jotta työturvallisuutta voitaisiin entisestään parantaa.

Nämä tulokset antavat arvokasta tietoa siitä, miten vartijat kokevat työturvallisuuden tehtaalla ja mitkä ovat heidän näkemyksensä työssään kohtaamistaan haasteista ja riskeistä. Niiden perusteella voidaan suunnitella ja toteuttaa toimenpiteitä työturvallisuuden parantamiseksi ja vahvistaa työyhteisön turvallisuuskulttuuria.

6 KEHITYSEHDOTUKSET

Tutkimusaineiston perusteella olen pystynyt luomaan muutamia kehitysehdotuksia. Suurimmat työturvallisuutta vaarantavat riskit liittyvät yksintyöskentelyyn. Erityisesti silloin, jos vartija joutuu tapaturmaan eikä pysty itse hälyttämään apua. Nykyinen malli, jossa vartija tekee tarkastussoiton kahden tunnin välein hälytyskeskukseen ei ole toimiva. Tapaturma- tai ongelmatilanteen satuessa hälytyskeskus ei voi paikantaa vartijaa. Ongelmatilanteessa vartijalla olisi hyvä olla laite, jonka avulla vartija voi hälyttää apua nopeasti yhtä nappia painamalla, jolloin hänet voidaan paikantaa. Laitteesta tulisi löytyä ominaisuus, joka tunnistaisi esimerkiksi vartijan kaatumisen ja hälyttäisi paikalle automaattisesti apua. Vastaavia laitteita tulisi olla käytössä muillakin teollisuusalueen työntekijöillä. Näiden laitteiden tulisi olla yhteydessä toisiinsa, jolloin työntekijät voisivat olla toistensa tukena ja apuna ongelmatilanteissa.

Valtaosa vartijoista ei tiennyt varmuudella, kuinka toimia tapaturman sattuaan omalle kohdalle. Tämä herätti tarpeen parantaa tiedottamista ja ohjeistusta tapaturmatilanteissa. Lisäksi perehdytyksen koettiin olevan liian lyhyt ottaen huomioon teollisuusalueen monimuotoiset haasteet. Tähän kehitysehdotukseksi toivotaan pidempää ja monipuolisempaa perehdytystä uuden työntekijän aloittaessa työskentelyn teollisuusalueella. Nykyisten vartijoiden tulee myös saada säännöllisesti erilaisia koulutuksia alueella työskentelyn turvallisuuden parantamiseksi. Vartijoilla on tällä hetkellä käytössään koulutuskansio, joka sisältää toimintaohjeita erilaisia tilanteita varten. Kansion sisältöä pitäisi päivittää säännöllisesti ja sinne tulisi lisätä uusia toimintaohjeita tarpeen mukaan.

Tutkimusaineiston mukaan työsuojaimet koettiin pääosin riittäviksi, mutta silti esiin nousi joitakin turvallisuuteen liittyviä epäkohtia. Suojalasien huono istuvuus ja kuulosuojainten epäkäytännöllisyys tietyissä tilanteissa ovat esimerkkejä haastatteluista saaduista epäkohdista. Jokaiselle työntekijälle tulee huolehtia sellaiset suojavarusteet, jotka toimivat ja istuvat hyvin.

Lähtökohtaisesti sähkötyöt eivät kuulu vartijoiden työtehtäviin, heidän tulisi silti suorittaa sähkötyöturvallisuuskortti. Sähkötyöturvallisuuskortin hankkiminen antaa vartijoille riittävän monipuolisen ymmärryksen sähköturvallisuudesta ja sen vaaroista. Tämä on tärkeää heidän työskennellessään ympäristössä, jossa sähkölaitteita ja -järjestelmiä käytetään ja huolletaan. Tiedon lisääminen edistää heidän tietoisuuttaan mahdollisista riskeistä ja auttaa heitä tunnistamaan ja välttämään vaaratilanteita. Lisäksi sähkötyöturvakortin suorittaminen voi parantaa vartijoiden valmiuksia toimia hätätilanteissa, joissa sähkölaitteet ovat osallisina. Sähkötyöturvallisuuskorttikoulutuksen avulla he saavat tarvittavat tiedot ja taidot, jotka voivat auttaa heitä pelastamaan ihmishenkiä ja ehkäisemään vahinkoja työpaikalla.

Haastatteluissa nousi esiin tarve päivittää kameratekniikkaa. Kameratekniikkaa päivittämällä ja parantamalla vartijoilla olisi paremmat edellytykset havaita mahdolliset uhkatilanteet. Riittävällä kameravalvonnalla voidaan havaita esimerkiksi alueelle pyrkivät asiattomat henkilöt.

Vartijoiden tulisi suorittaa voimankäyttövälineiden vuosittainen kertauskoulutus, joka mahdollistaa voimankäyttövälineiden mukana kantamisen. Tämä koettiin tarpeelliseksi alueella työskenteleville vartijoille, jotta heidän työturvallisuuttaan voitaisiin parantaa. Vartijat työskentelevät öisin pääsääntöisesti yksin ja he saattavat kohdata työvuoronsa aikana uhkaavia ihmisiä.

7 LOPUKSI

Opinnäytetyön toteutus on ollut antoisa matka, joka on avannut uusia näkökulmia ja syventänyt ymmärrystäni työturvallisuudesta teollisuusalueella. Vaikka oma työhistoriani alalla antoi jo vankan pohjan, opinnäytetyön myötä opin käsittelemään työturvallisuutta entistä laajemmin ja syvällisemmin. Esimerkiksi

en ole koskaan aikaisemmin ajatellut, että vartijoiden sähkötyöturvallisuuskor-
tin suorittaminen voisi olla merkittävä tekijä työturvallisuuden edistämisessä,
mikä oli aiemmin jäänyt huomioimatta. Opinnäytetyön aikana tajusin myös
aluetuntemuksen merkityksen työturvallisuudelle teollisuusympäristössä. Alue-
tuntemus antaa vartijoille tärkeitä välineitä toimia turvallisesti erilaisissa tilan-
teissa ja ympäristöissä. Tämä näkökulma korostui tutkimusprosessin aikana,
kun haastattelujen kautta paljastui, kuinka olennaista on tuntea alueen erityis-
piirteet ja haavoittuvuudet työturvallisuuden kannalta.

Opinnäytetyön myötä syvennyin myös erilaisiin työoikeudellisiin säädöksiin ja
niiden vaikutukseen vartijoiden työturvallisuuteen. Tutkielma aikana huomasin,
kuinka monimutkainen lainsäädäntö ympäröi työturvallisuutta ja kuinka merkit-
tävä suojan lainsäädäntö antaa työntekijälle. Erityisesti kiinnitin huomiota työn-
tekijän oikeuteen kieltäytyä vaarallisesta työstä, mikä herätti ajatuksia työnte-
kijöiden oikeuksien merkityksestä.

Opinnäytetyön tekeminen opetti minulle paljon tutkimuksen suunnittelusta, to-
teutuksesta ja arvioinnista. Ensimmäistä kertaa pääsin soveltamaan tutkimus-
menetelmiä käytännössä ja hyödyntämään omaa ammatillista osaamistani tut-
kimusprosessin eri vaiheissa. Opinnäytetyön toteuttaminen antoi arvokasta
kokemusta ja lisäsi varmuutta omien kykyjeni kehittymisestä tutkijana ja alan
ammattilaisena.

Kaiken kaikkiaan opinnäytetyöni antoi minulle syvällisen käsityksen siitä,
kuinka monitahoista työturvallisuuden edistäminen voi olla ja kuinka tärkeää
on jatkuvasti kehittää ja päivittää työympäristön turvallisuuskäytäntöjä, jotta ne
vastaavat jatkuvasti muuttuvia tarpeita ja haasteita.

LÄHTEET

Aaltio-Marjosola, I. 1999. Case-tutkimus metodisena lähestymistapana. Metodix. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://metodix.fi/2014/05/19/aaltio-marjosola-casetutkimus/> [viitattu 14.5.2024].

Arter. 2024. Arvioi riskejä tehokkaasti. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.arter.fi/arvioi-riskeja-tehokkaasti/> [viitattu 8.5.2024].

Jussila, A. & Kiviniemi, L. 2022. Laadullinen tutkimus osana tutkimuksellista kehittämistä. Oamk. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://vanha.oamk.fi/oamkjournal/2022/laadullinen-tutkimus-osana-tutkimuksellista-kehittamista/> [viitattu 14.5.2024].

Jyväskylän yliopisto. 2015. Havainnointi eli observointi. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineistonhankintamenetelmat/havainnointi-eli-observointi-osallistumisen-ja-kenttaetyoe> [viitattu 14.5.2024].

Jyväskylä yliopisto. 2021. Laadullinen tutkimus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus> [viitattu 14.5.2024].

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 2015/1085.

Muotio, L. 2022. Havainnointi aineistonkeruumenetelmänä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.muotoilu.info/index.php/tutkiva-muotoilu/menetelmat/havainnointi-aineistonkeruumenetelmana/> [viitattu 14.5.2024].

Muotio, L. 2023. Laadullisen tutkimuksen luotettavuudesta muotoilualan opinäytteissä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.muotoilu.info/index.php/tutkiva-muotoilu/amk-opinnaytetyo/laadullisen-tutkimuksen-luotettavuudesta-muotoilualan-opinnaytteissa/> [viitattu 14.5.2024].

Pelastuslaki 2011/379.

Sanastokeskus TSK ry. 2017. Kokonaisturvallisuuden sanasto. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://turvallisuuskomitea.fi/wp-content/uploads/2018/02/Kokonaisturvallisuuden_sanasto.pdf [viitattu 15.4.2024].

Securitas Oy s.a. Avainluvut. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.securitas.fi/yrietyksemme/avainluvut/> [viitattu 12.4.2024].

Securitas Oy s.a. Koulutuspalvelut. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.securitas.fi/koulutus/> [viitattu 8.5.2024].

Securitas Oy s.a. Strategia. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.securitas.fi/yrietyksemme/strategia/> [viitattu 12.4.2024].

Securitas Oy s.a. Turvallisuuspalvelut. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.securitas.fi/turvallisuuspalvelut/> [viitattu 12.4.2024].

Työturvallisuuskeskus s.a. Turvallinen työskentely. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://ttk.fi/tyoturvaluisuus/tyoympariston-turvallisuus/turvallinen-tyoskentely/> [viitattu 15.4.2024].

Työturvallisuuskeskus s.a. Vastuut ja veloitteet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://ttk.fi/tyoturvaluisuus/vastuut-ja-veloitteet/> [viitattu 10.4.2024].

Työterveyslaitos s.a. Työturvallisuuden kehittäminen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ttl.fi/teemat/tyoturvaluisuus/tyoturvaluisuuden-kehittaminen> [viitattu 12.4.2024].

Työterveyslaitos s.a. Työturvallisuus on yhteinen juttu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ttl.fi/teemat/tyoturvaluisuus/tyosuojelun-yhteistointi/tyoturvaluisuus-on-yhteinen-juttu> [viitattu 15.4.2024].

Työturvallisuuslaki 2002/738.

Työsuojeluhallinto s.a. Riskien hallinta. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://tyosuojelu.fi/tyosuojelu-tyopaikalla/vaarojen-arviointi/riskien-hallinta> [viitattu 27.4.2024].

Työturvallisuuspankki s.a. Riskienhallinta. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://xn--tyturvaluisuuspakki-r6b.fi/riskienhallinta/> [viitattu 27.4.2024].

Vuori, J s.a. Tapaustutkimus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimusasetelma/tapaustutkimus/> [viitattu 8.5.2024].

Liite 1. Haastattelupohja

1. Minkälaiseksi kuvailisit alueen vartijoiden työturvallisuuskulttuuria?
2. Millaiseksi koet vartijoiden turvallisuuden, kun työskentelet yksin tällä kyseisellä teollisuusalueella?
3. Tiedätkö kuinka sinun tulisi toimia, jos sinulle sattuisi työtapaturma?
4. Minkälaiseksi kuvailisit saamaasi ohjeistusta, jotta voit suorittaa työtehtäväsi turvallisesti?
5. Koetko, että sinulla on riittävät ja oikeanlaiset työsuojaimet turvallista työskentelyä varten? Osaatko käyttää saamiasi suojaimia?
6. Koetko työskentelyn kokonaisuudessaan alueella turvallisiksi?
7. Mitkä asiat mielestäsi toimivat hyvin kyseisellä teollisuusalueella liittyen työturvallisuuteen?
8. Onko sinulla jotain kehitysehdotuksia työturvallisuuteen liittyen?